

Synen på den forna kolonin

En analys av The Telegraphs representation av Zimbabwes
misslyckande som stat

Abstract

A postcolonial critic has been articulated towards the failed state literature saying that it places failed states in the third world in a position of deviancy from western states. This thesis examines if the criticism against that literature also has any empirical relevance by studying in which way Zimbabwe, seen as a failed state, is portrayed by the media in Great Britain. This is done by a discourse analysis conducted on one of Britain's largest newspapers, The Telegraph, during the Zimbabwean presidential election in June 2008. The discourse reveals a description of Zimbabwe as a failed state that, to some degree, gives support to the postcolonial critic. Where negative traits such as sick and savage are given to the indicators that most strongly states that Zimbabwe is a failed state: the violence, the failed presidential election and its economic situation during 2008. It also gives a clue to how the power relations between the former colony and its former colonizer are constructed in the discourse.

Keywords: Failed states, Zimbabwe, discourse, Great Britain, post-colonialism

Antal ord: 9467

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte och frågeställningar.....	1
1.2	Disposition	2
2	Begreppen stark och misslyckad stat	4
2.1	Kategoriseringen av stater i litteraturen om misslyckade stater.....	4
2.2	Kritik mot definitionerna av stater	5
3	Teori	7
3.1	Postkolonialism	7
3.1.1	Sammanvävning och identitet	8
4	Metod	10
4.1	Diskursanalys	10
4.1.1	Analysverktyg	11
4.1.2	Urval och Material	12
4.1.3	Tolkning	13
5	Diskursen kring Zimbabwe	14
5.1	Rapporteringen i The Telegraph	14
5.2	Representationen av Zimbabwe	17
5.2.1	Ekvivalenskedjorna kring våldet, valet och ekonomin	17
6	Resultat och slutsats	22
7	Referenser	24

1 Inledning

Det existerar nästan 200 självständiga och suveräna stater i världen i dag. En distinktion har skapats mellan stater och deras statskapacitet beroende på hur kapabla staterna är på att upprätthålla vissa tjänster och funktioner. Utefter hur väl staterna presterar anses de vara antingen starka, svaga, misslyckade eller till och med kollapsade. Inom den litteratur som uppkommit kring misslyckade stater ses misslyckade eller svaga stater som de stater som inte längre kan tillgodose den egna befolkningens fundamentala behov samt att de saknar kontroll över det egna territoriet och kan inte längre upprätthålla ett våldsmonopol. Inom denna litteratur om misslyckade stater kontrasteras och jämförs den misslyckade staten mot den starka och fungerande staten, vilken enligt kritikerna av litteraturen liknas vid den västerländska statsmodellen. (Sundstøl-Eriksen, 2011:230-234, Hill, 2004:148).

Min uppsats kommer utgå ifrån den kritik som Jonathan Hill (2004) lyfter fram mot den västerländska statssynen som existerar inom litteraturen om misslyckade stater. Han argumenterar med hjälp av postkolonial teoribildning för att litteraturen, genom att jämföra stater i tredje världen med hur väl de uppnår eller inte uppnår den västerländska modellen, upprätthåller bilden av dessa stater som avvikande från de stater som befinner sig i Västeuropa och Nordamerika på ett liknande sätt som kolonierna porträtterades under kolonialtiden. Därmed skapas identiteten hos stater i tredje världen i kontrast med västerländska stater där mer negativa attribut ges till den första, vilket fortsätter att legitimera en västerländsk dominans över stater utanför den västerländska kontexten. (Hill, 2004:139f).

Genom att placera in stater i kategoriseringar av starka, svaga, misslyckade eller kollapsade, skapas en hierarkisk ordning stater emellan, där vissa stater placeras i en underordnad position i jämförelse med andra. På grund av sin överordnade maktposition kan starkare stater med mer maktresurser utöva påtryckningar för att få stater i en underordnad position att agera på ett speciellt vis. Genom att undersöka om dessa makthierarkier existerar inom den empiriska diskursen om misslyckade stater kan dessa gränsdragningar stater emellan, om de påträffas, så småningom suddas ut och stater med mindre maktmedel kan ses som lika spelare på den internationella arenan.

1.1 Syfte och frågeställningar

Då Hill (2004) argumenterar för att denna hierarkiska ordning existerar på en teoretisk nivå ämnar jag att testa i fall ett liknande perspektiv på stater existerar i ett mer empiriskt material. Med andra ord tar jag min utgångspunkt i den kritik

som Hill (2004) redan har konstruerat för att sedan testa denna på ett empiriskt fall för att undersöka om denna kritik även är relevant utanför den teoretiska sfären och i en mer vardaglig kontext.

Syftet med uppsatsen är därmed att empiriskt studera om misslyckade stater, som befinner sig utanför den västerländska kontexten, beskrivs på liknande sätt som Hill (2004) menar att dessa beskrivs teoretiskt inom litteraturen om misslyckade stater. Detta ämnar jag göra genom att, med hjälp av diskursanalys, undersöka hur en före detta kolonialmakt beskriver och benämner en tidigare koloni som idag anses vara en svag eller misslyckad stat. Analysen fokuseras kring Storbritannien och en del av den mediala diskursen om Zimbabwe, och den bild som diskursen ger Zimbabwes misslyckade som stat. Bidraget till Hills (2004) kritik som ges av min uppsats, kommer därmed att visa på om denna är relevant eller inte i mitt specifika fall under den valda tidsperioden. Min första frågeställning blir således:

- *Vilken representation ges av Zimbabwe och dess misslyckande som stat i den diskurs som förs i brittisk media?*

Ambitionen för uppsatsen blir därmed främst att beskriva (Teorell & Svensson, 2007:22f), men då syftet för uppsatsen även är att pröva Hills (2004) kritik på ett empiriskt fall uppkommer även en andra frågeställning:

- *Går det att, i diskursen, återfinna liknande framställningar av staten Zimbabwe som litteraturen kring misslyckade stater har kritiserats för?*

Uppsatsens ambition kommer främst att vara teorianvändande där jag med hjälp av postkolonialism, som ligger i grunden för Hills (2004) kritik, och ett postkolonialt perspektiv på identitetsskapande kommer analysera mitt material. Studien innehåller även element av en teoriprovande studie då jag ämnar pröva Hills (2004) tes med den kritik som han riktar teoretiskt mot litteraturen kring misslyckade stater för att se om denna även finner stöd i ett mer empiriskt material. (Esaiasson et al, 2007:42).

1.2 Disposition

Uppsatsen kommer, efter den redogörelse som givits i kapitel 1 kring dess syfte och frågeställning, att i kapitel 2 definiera begreppet stark stat utifrån hur den framställs i den litteratur som finns om misslyckade stater för att därefter belysa den kritik som riktas mot hur författarna inom denna framställer de olika kategorierna av stater. I Kapitel 3 behandlas postkolonialismen, som är det underliggande teoretiska perspektivet för den kritik som har riktats mot denna litteratur. Diskursanalys, som är den valda metoden för uppsatsen, kommer att behandlas i kapitel 4 för att sedan i kapitel 5 genomföra analysen av den diskurs

som existerar i den valda nyhetstidningen The Telegraph. I Kapitel 6 som utgör det avslutande kapitlet kommer uppsatsens resultat och slutsats presenteras.

2 Begreppen stark och misslyckad stat

Centralt för uppsatsen är begreppet stat och främst vad det är som utgör en stark respektive en svag eller en misslyckad stat. Definitionerna som jag kommer använda mig av i uppsatsen är den som ges av litteraturen om misslyckade stater. Denna definition kommer att användas och måste redogöras för på grundval av att det är denna litteraturs statssyn som kritiserats av bland annat Jonathan Hill (2004) och Stein Sundstøl Eriksen (2011), även om deras kritik mot litteraturen förhåller sig något annorlunda från varandra.

2.1 Kategoriseringen av stater i litteraturen om misslyckade stater

Inom litteraturen om misslyckade stater existerar det två centrala aspekter av vad det är som utgör en stark och lyckad stat och vad som kännetecknar och orsakar den misslyckade eller svaga staten. Den första syftar på att stater ses som misslyckade då de inte kan upprätthålla kontroll över sitt territorium och inte längre kan utöva sitt våldsmonopol. Den andra aspekten berör de fundamentala funktioner och tjänster som en stat skall utöva, exempelvis säkerhet, demokratiska rättigheter och sjukvård, där att en lyckad och stark stat är den som kan upprätthålla och tillgodose dessa. Stater som i mindre grad kan upprätthålla dessa anses vara svaga eller misslyckade. (Sundstøl Eriksen, 2011:230ff, Rotberg, 2004:3).

Stater är suveräna territoriella enheter. Inom dessa enheter utgör staten den politiska organisationen som står för beslutsfattande samt fungerar som beskyddare av den befolkning som bor inom dess gränser. Därmed tillges staten olika grundläggande funktioner som den skall uppfylla för att betraktas som stat, när dessa funktioner ej längre kan upprätthållas uppfattas den som misslyckad (Zartman, 1995:5, Sundstøl Eriksen, 2011:231). Den moderna statsuveräniteten, som tillskrivs stater, innebär att dessa ses som juridiskt självständiga enheter i det internationella systemet och att andra stater inte får beblanda sig i dess interna angelägenheter. Utöver detta innehåller den en inhemsk suveränitetsaspekt som fungerar som en beskrivning av dess inre styrelsestruktur och hur väl den kontrollerar det egna territoriet. (Sundstøl Eriksen, 2011:233, Krasner, 2004:87ff).

Inom litteraturen införstiftas därmed en åtskillnad mellan olika stater och hur väl de uppfyller suveräniteten. Vissa stater besitter en så kallad positiv suveränitet medan andra stater enbart innehar en negativ suveränitet. Den negativa suveräniteten för stater innebär friheten från extern intervention och utgörs av de

två första aspekterna hos den moderna suveräniteten. För att en stat ska erhålla positiv suveränitet krävs det utöver den negativa suveräniteten även att staten erhåller resurser som leder till att den kan tillgodose kraven som ställs av den egna befolkningen. Tanken kring positiv suveränitet uppkom i samband med bildandet av den moderna europeiska staten och bygger bland annat på Max Webers idéer om den ideala staten (Jackson, 1990:1, 27ff, Sundstøl Eriksen, 2011:232, Hill, 2004:146). Stater anses vara misslyckade i de fall där de inte kan upprätthålla den inhemska positiva suveräniteten (Sundstøl Eriksen, 2011:233).

De funktioner och tjänster som staten ska tillgodose dess medborgare bygger främst på tanken kring det sociala kontraktet, där staten förväntas beskydda medborgarna i utbyte mot sin styrelseutövning. Säkerhet kan därmed ses som den fundamentala och främsta tjänsten som en stat ska ge sina medborgare. Om säkerheten inte kan garanteras så försvårar detta för att andra funktioner och tjänster ska kunna tillgodoses. Andra så kallade *political goods* som stater ska upprätthålla är bland annat; grundläggande demokratiska beståndsdelar och mänskliga rättigheter, ett valutasystem, utbildning och hälsovård, infrastruktur och kommunikationsnätverk, företagsliv, och ge utrymme för civilsamhället. (Brommesson, 2009:143, Rotberg, 2004:3).

Enligt Robert Rotberg (2004:4) så utgör listan av funktioner en skala för huruvida en stat kan ses som stark, svag eller misslyckad. Dessa kategorier betraktas inte som olika former av stater utan utgör samma typ av stat men där de uppfyller dessa funktioner och tjänster till olika grad. Den starka staten uppfyller dessa kriterier väl och dess utförande ifrågasätts inte. Desto färre av dessa kriterier en stat kan uppfylla desto svagare ses den och slutligen anses den vara misslyckad. Slutligen kan staten hamna i en extrem och sällsynt form av den misslyckade staten: den kollapsade staten. Detta innebär att staten som auktoritet har helt försvunnit och den existerar enbart i en geografisk bemärkelse (Rotberg, 2004:4, 8, Brommesson, 2009:145). Flera orsaker existerar till varför stater försvagas och hamnar längre ner på skalan. Vissa av dessa är bestämda för staten, så som geografiska och fysiska hinder medan andra är mer rörliga till exempel konflikter, ledarens karaktär, externa attacker och så vidare. Ofta beror dock staters misslyckande på den ledande eliten (Brommesson, 2009:146, Rotberg, 2004, 25f.). De indikatorer som Rotberg (2004:22-25) anser tyda på att en stat håller på att misslyckas är ekonomisk och politisk nedgång samt en förhöjd våldsnivå inom staten.

2.2 Kritik mot definitionerna av stater

Den starka staten, inom litteraturen om misslyckade stater, utgörs alltså av och bygger på en modell av staten som grundar sig i västerländska värden, seder, organisering och struktur. Detta innebär att stater som befinner sig utanför den västerländska kontexten, i deras prestation jämförs med en västerländsk modell av staten (Hill, 2004:148). Med hjälp av postkolonial teoribildning argumenterar Hill (2004) för att det är vissa staters oförmåga att kunna prestera som en västerländsk

stat som leder till att de ses som avvikande från normen av hur en stat bör se ut och därmed ses som misslyckade. Stater kategoriseras som misslyckande på basis av att de inte kan ses som starka i jämförelse med den västerländska staten, i stället för att i dessa teorier ta hänsyn till hur dessa stater i sig är konstituerade och till de egenskaper som existerar inom dem (Hill, 2004:140, 147f, Sundstøl Eriksen, 2011:234). På detta sätt menar Hill (2004) på att den identitet som ges till stater i tredje världen konstrueras i relation till den statsform som existerar i västvärlden och där den sistnämnda belyses i ett mer positivt ljus och att stater som befinner sig i tredje världen mer beskrivs i negativa termer. Exempelvis framställs misslyckade stater som onormala och annorlunda från starka stater genom att de framställs som sjuka och bräckliga. Att dessa stater ses i ett mer negativt ljus i och med upprätthållandet av en kategorisering i starka, svaga, misslyckade och kollapsade stater så leder det till en fortsättning av synen på dessa stater som avvikande från den, utifrån litteraturen kring misslyckade stater, universella västerländska normen av hur en stat ska se ut vilket rättfärdigar en västerländsk dominans över dessa. (Hill 2004: 139f, 148)

Stein Sundstøl Eriksen (2011) menar att ett alternativt förhållningsätt krävs i studiet av misslyckade stater och att detta nya förhållningsätt även kräver en omformulering av hur staten definieras och som kan inkorporera alla stater som existerar i en nutida kontext. Hans exempel på en alternativ definition utgår ur ett ställningstagande om att samtida stater har en befolkning, ett territorium, och en regering, samt är erkända av andra stater i det internationella systemet. Utöver detta existerar det även olika institutioner inom staten. Dessa karaktärsdrag bör vara det som definierar den moderna staten, det karakteristiska som rör bland annat våldsmonopol eller typ av styrelseskick är varierande och borde inte anses vara något som definierar vad det innebär att vara en stat (Sundstøl Eriksen, 2011:238).

Hills (2004) resonemang kan även den utsättas för kritik genom att argumentera för att det är den västerländska statsformen som utgör den modell som alla samtida stater är konstruerade efter. Den moderna staten kan även ses som ett universellt accepterat ideal som alla stater strävar efter att uppnå och efterlikna, även om vissa lyckas bättre än andra, och därför bör det undvikas att bortse från den västerländska modellen när icke-västerländska stater studeras. Men visst är det så att vissa stater har enklare att efterlikna modellen då det är dessa stater som den bygger på menar Sundstøl Eriksen (Sundstøl Eriksen, 2011:231, 235).

Uppsatsen har dock inte som huvudsyfte att ifrågasätta den västerländska statsnormens universallitet utan har ambitionen av att undersöka och testa olika aspekter av kritiken och i fall dessa återfinns i empiriska fall. Därmed fokuserar uppsatsen på huruvida Zimbabwe språkligt framställs i negativa termer och ses som avvikande och onormal. Utöver detta ämnar jag undersöka om en maktordning går att avläsa i diskursen där Zimbabwe placeras i en underordnad position jämfört med Storbritannien.

3 Teori

Utifrån ett resonemang kring vad studien är ett fall av kopplas den egna undersökningen an till en bredare och mer principiell frågeställning. Genom att se på den egna undersökningen och det egna fallet i dessa termer kopplas uppsatsen samman med en mer generell teori. Ambitionen för generalisering av resultatet av min uppsats kommer därmed vara riktad gentemot den teori och den tes som används och inte för generalisering till andra fall (Teorell & Svensson, 2007:44f, 47). Uppsatsen utmynnar ur Hills (2004) kritik gentemot litteraturen kring misslyckade stater där han använder sig av postkolonial teoribildning för att kritisera synen på den misslyckade staten hos dessa författare. Då jag ämnar undersöka om kritiken även går att finna empiriskt blir även postkolonialismen den centrala teorin för uppsatsen tillsammans med Hills (2004) tes om att dessa stater framställs som avvikande och onormala från västerländska stater. Utifrån ett generaliseringsperspektiv kommer resultatet av min studie bli specifikt för just mitt fall men där jag förhoppningsvis kan generalisera till Hills (2004) tes och den postkoloniala teoribildningen.

3.1 Postkolonialism

Postkolonialismen kan ses som en interdisciplinär teoribildning som korsar gränserna och integreras med, samtidigt som den även utgör en kritik av, andra kritiska perspektiv så som feminism, postmodernism, strukturalism och marxism. Förutom dess influenser från och av andra teoribildningar existerar det inom postkolonialismen olika utgångspunkter för analys. Exempelvis är en utgångspunkt neokolonialismen och hur västvärlden fortfarande utgör en hegemon som utövar en indirekt kontroll, så väl ekonomisk, politisk som militär, över sina intressen i forna kolonialstater. Neokolonialism är även ett exempel på en undergrupp inom postkolonialismen som härleds ur ett marxistiskt perspektiv på kolonialismen. Medan en annan utgångspunkt för postkolonialismen är att fokusera på hur historien ser ut ifrån de före detta koloniernas perspektiv i stället för historien som de har tillskrivits av andra. (Smith & Owens, 2008:188, Childs & Williams, 1997:5, 8 21, Sylvester, 2011:184, 190f).

Oenigheter råder även kring själva begreppet, men postkolonialismen kan ses som ett perspektiv som uppkom efter kolonialismen och det direkta styre som denna tidsperiod innebar. Men att tolka prefixet 'post' som att postkolonialismen enbart tar vid efter slutet på den koloniala eran vore en felbedömning, även om denna kronologiska tidsdimension finns så existerar det även ett kritiskt förhållningsätt där postkolonialismen uppkommer i och med en kritik som riktar

sig mot och går bortom kolonialismen. (Young, 2001:57, Smith & Owens, 2008:188, Hall, 1990:92f). Kolonialism och kolonialisering, som påbörjades redan i slutet av 1400-talet, innebär att en stat besätter ett annat territorium och där politiskt kontrollerar och dominerar andra människor med syftet att till egen fördel kunna bosätta sig och expandera sin kontroll. Exempelvis så tillhörde, i början av 1900-talet, nio tiondelar av jordens territorium någon form av imperier. (Young, 2001:2ff, Smith & Owens, 2008:188). Denna ockupation rättfärdigades genom att kolonisatörerna använde sig av olika antropologiska teorier i vilka de koloniserade folken målades upp i negativa termer. Att konstruera en skiljelinje mellan vad de olika identiteterna innebar var central för att legitimera den europeiska dominansen över kolonierna. Detta resulterade i att kolonisatörer och de koloniserade ansågs vara dikotomier, där det var för den andres bästa om denne styrdes av den första (Eriksson et al., 2005:20f, 26f, Young, 2003:2).

Konsensus kan dock ses råda på två områden inom postkolonialismen; hur den koloniala perioden är sammanvävd med den postkoloniala samt hur identiteten av kolonisatör och koloniserad utformades i relation till varandra (Hill, 2004:141). Det är denna postkoloniala konsensus som teoretiskt kommer fokuseras på i uppsatsen. I och med att jag studerar hur gamla koloniala identiteter skapades och kvarstår i dag kan jag undersöka om den representation som ges av den zimbabwesiska staten upprätthåller forna koloniala identitetsstrukturer eller om Zimbabwe tillgivits en identitet som bryter sig loss från forna koloniala tankegångar. Även om postkolonialismen har kritiserats för att, bland annat, fokusera i allt för stor utsträckning på historien och inte på vår samtida värld (Sylvester, 2011:193) är det relevant att ha med den historiska aspekten om hur den postkoloniala teoribildningen ser till identitetsskapande och koloniernas identiteter skapades av kolonialmakterna för att förstå varför misslyckade stater i tredje världen framställs som avvikande eller onormala i dag.

3.1.1 Sammanvävning och identitet

Identitet och kolonialt identitetsskapande är ett nyckelfenomen kring vilken den postkoloniala analysen kan befästas (Hill, 2004:141, Eriksson et al., 2005:33). Postkolonialismens syn på hur olika identiteter skapas har påverkats av poststrukturalismen och den roll som språket har när det gäller inte bara identitetsskapande, utan hur språket strukturerar hela vår verklighet. Genom att språkliga begrepp sätts i motsats till andra begrepp erhåller de innebörd och därmed kan språket ses som strukturerat kring binära oppositioner så som man/kvinna, vit/svart, normalt/onormalt och så vidare. Då det ofta, i och med binära oppositioner, inrättas en hierarkisk ordning kan man med hjälp av att dekonstruera dessa påvisa hur språket innehåller dolda maktstrukturer (Eriksson et al., 2005:17ff).

När det gäller identitetsskapande är inte postkolonialismen enbart influerad av poststrukturalismen utan även av feminismen. Influensen utgörs främst av den debatt som existerar kring hur dessa binära oppositioner som manligt och kvinnligt eller kolonisatör och koloniserad, ses som två olika särarter eller om de

båda påminner om varandra. Postkoloniala författare, inom den feministiska undergruppen, lyfter fram hur koloniserade försåg sig själva med föreställda manliga attribut så som rationalitet, reson och intellekt, medan man framställde de koloniserade som irrationella, känslolösa och kroppsliga, alltså den föreställning som existerar kring mer feminina attribut. Bilden av koloniserade som framställdes gentemot de koloniserade folken var den av en ”överlägsen civilisation” (ibid:20, 23f). De koloniserade däremot sågs som underordnade och onormala (Hill, 2004:143).

Som nämndes ovan legitimerades kolonialismen med hjälp av att försätta de koloniserade i en binär opposition till koloniserarna. Däremot kan stereotyperna av dessa identiteter som skapades ses som ett försök till att dölja den obeslutsamhet som existerade inom den legitimerande koloniala diskursen. Kolonialismen kunde ses som en idé för att sprida en europeisk kultur som ansågs vara universell och som den koloniala befolkningen skulle ta del av och hjälpa dem att utvecklas. Samtidigt framhövs det att den koloniserade befolkningen ”måste förbli annorlunda” och alltid befinna sig utanför den civiliserade världen (Eriksson et al., 2005:26, 30f Sylvester, 2011:191). Uppkomsten av så kallade hybrida identiteter, som var en del av den lokala kulturen men samtidigt tagit del av koloniserarens identitet, var även det något som intensifierade klassificeringen utefter stereotyper. Detta då det blev svårt att upprätthålla bilden av de båda identiteterna som helt avskilda ifrån varandra (Sylvester, 2011:191).

Identitet är något som inom postkolonialismen ses som relationellt och något som kan förändras. Koloniserad och koloniserare sågs som motsatser där den ena sågs som avvikande från den andre, men de skapades med hjälp av varandra och återskapas och förändras i relation till varandra. (Eriksson et al.,2005:34, Hill, 2004:141). ”Den civiliserade, upplyste, rationelle européns identitet kan inte tänkas utan den barbariska, oupplysta irrationella Andra, dvs de utomeuropeiska, koloniserade folken” (Eriksson et al., 2005:34).

En stor del av postkoloniala tänkare menar att kolonialismen inte är något som kan förpassas till historien efter att kolonierna nådde självständighet och ockupationen av territorierna upphörde. Enligt dem så existerar fortfarande kolonialismens hierarkiska maktstrukturer till viss del i vår samtida värld med hjälp av socialt konstruerade identiteter och genom att interaktionen mellan forna koloniserare och koloniserade kantas av en maktbalans som är långt ifrån jämlik. (Eriksson et al., 2005:16, Smith & Owens, 2008:188f, Sylvester, 2011:184, Hill, 2004:143f). Postkolonialismen som teoribildning i uppsatsen kommer alltså att fokuseras kring de hierarkiska identitetsordningar som skapades under den koloniala eran och som Hill (2004) menar fortfarande till viss del genomsyrar synen på stater utanför den västerländska kontexten idag. På liknade sätt som postkolonialismen ser hur gamla identitetsstrukturer än lever kvar i dag så kommer jag att undersöka dessa makthierarkier men där koloniserare och koloniserad till viss del har bytts ut mot starka och misslyckade stater.

4 Metod

Identiteter, som koloniserad/coloniserad eller stark/misslyckad stat, ses med utgångspunkten i den postkoloniala teoribildningen som sociala konstruktioner och som har skapats och förändras med hjälp av språket. Identiteterna kan med andra ord ses som konstruerade inom föränderliga diskurser. För att kunna undersöka hur dessa identiteter utformats kommer en diskursanalys att genomföras (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:41, 73, Bergström & Boréus, 2005:357).

4.1 Diskursanalys

Diskursanalysen är en del av en kritiserande underkategori av kvalitativa textanalyser, med ambitionen att utföra en kritisk undersökning av textens innehåll, och vars syfte är att synliggöra olika existerande maktstrukturer (Esaiasson et al., 2007:238f). Iver Neumann (2003:17) definierar en diskurs som:

”ett system för skapandet av en uppsättning utsagor och praktiker som, genom att få fotfäste inom olika institutioner, kan framstå som mer eller mindre normala. Systemet är verklighetskonstituerande för sina bärare och uppvisar en viss ordning i sitt mönster av sociala relationer”.

Diskursanalysen, som härstammar liksom postkolonialismen från strukturalism och post-strukturalism, ser därmed språket som verklighetskonstruerande. Språket fungerar som en form av filter mellan oss och den fysiska världen, vilket formar olika representationer av både sociala relationer och den ’faktiska verkligheten’. Därav blir dessa representationer vår verklighetsuppfattning och denna skapas och formas av hur vi talar om exempelvis vår omvärld, identitet eller relationer. (Esaiasson et al. 2007:238f, Neumann, 2003:33, 157, Winther-Jørgensen & Phillips, 2000:15f, Eriksson et al., 2005:18). Uppsatsen kommer därför inte beskriva hur någonting *de facto* är utan hur en företeelse beskrivs och ges mening inom en diskurs.

Vid påbörjandet av en diskursanalys krävs det att en avgränsning sker kring vilken diskurs och den tidsspann analysen ska behandla så att analysen hamnar på en hanterbar nivå. Detta för att sedan kunna undersöka vilka representationer av verkligheten som existerar inom diskursen och hur denna är konstruerad. (Neumann, 2003:47, 54, 59 Esaiasson et al., 2007: 247, Teorell & Svensson, 2007:21). Diskursen kommer att avgränsas inom ramen för denna uppsats till den mediediskurs som finns i en av Storbritanniens tryckta medier och som berör

Zimbabwe och Zimbabwes identitet som misslyckad stat. Tidsmässigt så kommer de texter jag analyserar att begränsas till onlineartiklar, från en tidning som även går i tryck, som publicerades kring den andra omgången av presidentvalet som hölls den 27 juni 2008 och avgränsningen kommer ske till mellan den 20 juni och den 4 juli 2008, veckan innan och veckan efter valet. En andra valomgång hölls i landet då ingen av kandidaterna nådde majoritet med över 50 procent i den första omgången i mars samma år och perioden mellan valen kantades av ett eskalerande regimunderstött våld. (Sida, 2012, USAs utrikesdepartement: 2011). 2008 var även det sista året av den inflation som försatte staten i ekonomisk kris och ledde till att den zimbabwesiska dollarn togs ur bruk 2009. Denna ekonomiska kris kan ses som en konsekvens av president Robert Mugabes politik som har bidragit till att staten Zimbabwe kan anses vara misslyckad (Noko, 2011:348, Krasner, 2004:85f). Ekonomiska och politiska förändringar samt ökade våldsnivåer inom en stat ses alla, som nämns under kapitel 2, som indikatorer på att staten håller på att falla. Viktigt är här att poängtera att även om avgränsningen till dessa specifika händelser så kommer inte enbart representationen av den zimbabwesiska ekonomin eller valet att studeras utan även andra fenomen som berör Zimbabwe under denna tidsperiod kommer att behandlas i det textmaterial jag ämnar studera.

Det är främst representationen av indikatorerna kring Zimbabwes misslyckande som stat som kommer att ligga i fokus inom diskursen. Detta då uppsatsen syftar till att undersöka om den kritik som riktats mot hur stater belyses i litteraturen om misslyckade stater reflekteras inom diskursen. Analysen utgår därför från de subjekspositioner eller, med andra ord, de identiteter som diskursen ger till staterna (Neumann, 2003:104f, 109, Winther Jørgensen & Phillips, 2000:48f). Jag vill alltså undersöka om den subjeksposition som avvikande och onormal som gavs till stater under kolonialtiden, och som Hill (2004) menar på att litteraturen kring misslyckade stater ger till dessa, existerar inom den valda diskursen. Detta då studiens syfte är att undersöka empiriskt om misslyckade stater placeras i den generella rollen som de avvikande andra från de västerländska staterna.

4.1.1 Analysverktyg

Genom att operationalisera mina frågeställningar till mer konkreta frågor underlättas genomgången av textmaterialet så att svar på uppsatsens frågeställningar lättare kan urskiljas (Esaiasson et al., 2007: 243). Frågeställningarna syftar till att undersöka representationen av den zimbabwiska statsidentiteten samt se om den kritik som Hill (2004) riktar mot litteraturen om misslyckade stater är representerad i den brittiska media diskursen. Dessa operationaliseras till följande tre konkretiserade frågeställningar:

- Används det i diskursen termer för att framställa Zimbabwe som avvikande från den egna staten?

- Går det att urskilja inom den valda diskursen en hierarkisk ordning mellan Zimbabwe och Storbritannien?
- Vilka statsfunktioner belyses i den valda diskursen och vad utesluts från den?

För att sedan konkret kartlägga hur den zimbabwiska statsidentiteten representeras i diskursen krävs det att mästersignifikanten identifieras. Detta är en fixerad identitet som den valda diskursen är uppbyggd runt. Mästersignifikanten är dock en identitet utan innehåll i sig självt och ges därmed inte mening förrän den placeras i relation till andra begrepp, eller i diskursanalytiska termer tecken, i diskursen och bildar en ekvivalenskedja. Ekvivalenskedjan anger vad mästersignifikanten är och vad den inte är (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:16, 50f, 57f). I mitt fall utgörs mästersignifikanten av Zimbabwe och dess identitet som misslyckad stat. En ekvivalenskedja kring Zimbabwe som stat uttryckt i exempelvis negativa termer i jämförelse med den västerländska brittiska staten skulle kunna bestå av tecken som 'onormal', 'sjuk', 'icke fungerande' och andra tecken som står i kontrast med bilden av den västerländska statsnormen. Alltså är det utefter den ekvivalenskedja som bildas i samband med Zimbabwe som jag utläser hur staten representeras i den diskurs som förs av brittisk media. Det är, med andra ord, med hjälp av mästersignifikanter och ekvivalenskedjor som identiteter kontureras inom diskurser (ibid:51).

Genom att dekonstruera synen som man har på Zimbabwe inom den brittiska tryckta mediediskursen och se till vilka termer som denna beskrivs i och huruvida denna står i en binär opposition till den egna staten går det, som beskrivits ovan under teoridelen, att avläsa huruvida dessa språkliga strukturer innehåller någon typ av hierarkisk ordning. Det skulle även kunna konstateras att det inom diskursen som förs i brittisk tryckt media, då resultatet blir specifikt för mitt valda fall, existerar en hierarkisk ordning mellan olika statsformer. Därmed skulle mitt valda fall av Zimbabwe och den valda diskursen ge empiriska belegg för den kritik som Hill (2004) lyfter fram mot hur stater utanför väst ses på i litteraturen om misslyckade stater.

4.1.2 Urval och Material

Valet av diskursen kring Zimbabwe och dess statsidentitet inom brittiska tryckta medier har gjorts med utgångspunkt av uppsatsens syfte och teori (Teorell & Svensson, 2007:151, George & Bennett, 2005:83). Kritiker menar att litteraturen om misslyckade stater ser på svaga och misslyckade stater på ett liknande sätt som kolonisatörerna gjorde på sina kolonier under den koloniala tidsperioden. Detta gör det intressant att se på hur en före detta kolonialmakt idag framställer sin bild av en tidigare koloni som numera är nära att falla. För att kunna testa om man ser på misslyckade stater som avvikande och onormala krävs det att diskursen behandlar en stat som under den tidsperiod som studeras ansågs vara misslyckad. Zimbabwe har sedan 2008 rankats bland de 10 mest kritiska staterna på Failed State Index lista över misslyckade stater i världen (Foregin Policy, 2011). Staten

inkorporerades under 1920-talet fram till 1965 som en koloni i det brittiska imperiet, som vid första världskriget utgjordes av en femtedel av världens territorium och styrde över en fjärdedel av jordens befolkning. Efter 1965 styrdes landet av en vit minoritet fram till 1980 då staten Zimbabwe utropades (Young, 2001:2, Sida: 2011, USAs utrikesdepartement: 2011). Därmed kan både Zimbabwe och Storbritannien befästas med någon form av kolonial identitet, där den ena var koloniserad och den andra kolonisatör, samtidigt som de båda staterna kan sägas besitta identiteterna av en misslyckad- och lyckad stat.

För att passa inom ramen för kandidatuppsatsen måste dock materialet begränsas och består därför av nyhetsartiklar och reportage som publicerats online av en av Storbritanniens största nyhetstidningar: The Telegraph. Dessa artiklar har avgränsats, som nämndes ovan, till veckorna kring valet i juni 2008. En medial diskurs har valts på grundval av att diskursen formar och formas av de representationer som tillhandahålls av den politiska arenan. Alltså återskapas de representationer som ges inom den officiella debatten inom media samtidigt som media är med och påverkar debatten (Hansen, 2006:7f). Jag är väl medveten om att enbart en studie av en nyhetstidning inte tillgodoser hela den mediala diskursen då både så väl andra tryckta medier, Tv och radio har valts bort. Men då materialet i en diskursanalys kräver en noggrant genomgående läsning lämpar det sig bäst att hålla sig till ett mindre urval av artiklar, även om detta kan medföra att något betydelsefullt kan förbises i material som valdes bort (Bergström & Boréus, 2005:358, Esaiasson et al., 2007:249).

4.1.3 Tolkning

Då uppsatsen ej enbart kommer att se till de manifesta budskapen som ges i texterna utan även syftar till att belysa de latent budskapen kommer ett tolkningsmoment att tillkomma för uppsatsen. Tolkningsmoment kan försvåra för intersubjektiviteten, då min egen förståelse är med och formar hur jag uppfattar en textpassage. Därför innehåller min redovisning av material inte enbart referat av artiklarna utan även citat som möjliggör att min tolkning av de valda textstyckena kan följas av läsaren (Bergström & Boréus, 2005:25, Esaiasson et al., 2007:253). Då artiklarna är skrivna på engelska kommer dessa även att översättas. I och med detta blir även översättningsmomentet en del av min tolkning av det som sägs i artiklarna.

5 Diskursen kring Zimbabwe

Perioden inför den första valomgången i det zimbabwiska valet i mars 2008 mellan det regerande partiet ZANU-PF, Zimbabwe African National Union-Popular Front, med partiets ledare president Robert Mugabe och oppositionspartiet MDC, Movement for Democratic Change, med deras presidentkandidat Morgan Tsvangirai var relativt lugn. Oppositionen gick segrande ur valet men då de saknade en majoritet av rösterna skulle en andra valomgång hållas den 27 juni. Tiden mellan mars och juni kantades av regimunderstött våld mot befolkningen, främst oppositionella, vilket i sin tur ledde till att Tsvangirai drog sig ur några dagar innan valet i juni. Valet gick dock av stapeln som planerat, med Tsvangirais namn kvar på valsedlarna, och Robert Mugabe utropades så småningom till segrare (Raftopoulos & Eppel, 2008:370, Hickman, 2011:33f). Nedan följer en övergripande sammanfattning och språklig beskrivning av The Telegraphs rapportering från veckorna före och efter den andra valomgången i juni 2008 och hur de i sin rapportering beskriver de olika indikatorer som existerar för en misslyckad stat. Dessa indikatorer härleds ur litteraturen kring misslyckade stater och i Zimbabwes fall gäller det huvudsakligen valet, det våld som uppkom i samband med detta, samt den inflation som skakat landets ekonomi.

5.1 Rapporteringen i The Telegraph

Efter den första valomgången i mars uppstod det en rad våldsamheter i Zimbabwe. The Telegraph valde att beskriva detta som en våldsvåg som svepte över landet, där oppositionspartiet MDC fick utså en orgie av våld från polisen och den milis som stod under Mugabes kontroll. (The Telegraph, 2008: 11, 14, 3, 37) Denna våldsortie menade oppositionsledaren var orsaken till att han drog sig ur valet då han inte ville ”play the game of Mugabe” (The Telegraph, 2008: 10). Trots Morgan Tsvangirais tillbakadragandet ur valet citeras MDCs talesman Nelson Chamisa där han sade att ”Zanu-PF is intensifying its orgy of violence throughout the country”. (The Telegraph, 2008:19).

Vid ett flertal tillfällen i rapporteringen under dessa veckor framgår det tydligt att våldet sponsrades av staten, The Telegraph menade vidare att våldsdåden utfördes av ligister med stöd från Mugabe och hans regering (The Telegraph, 2008:6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 17, 18, 26, 27, 31, 32, 35, 39, 41, 46, 51, 56). Tanzanias utrikesminister Bernard Membe citeras, bland andra, där han säger att det inte existerar några tvivelaktigheter om att det var regeringen som låg bakom våldet ”It is government sponsored [...] The military is engaged, the police

are engaged, security is engaged and the militia that comes from Zanu PF is engaged". Detta var något som han fått bekräftat av utsända observatörer från Southern African Development Community (SADC) (The Telegraph, 2008:4).

Blodbadet som The Telegraph kallar våldet påbörjades med syfte att behålla Mugabes maktposition i landet. Även Storbritanniens dåvarande utrikesminister David Miliband menar i ett citat att detta var ett tydligt mål för det stats-sponsrade våldet (The Telegraph, 2008: 2, 13). The Telegraph citerar även The Southern African Catholic Bishops Conference när organet talade om regimens illdåd, barbarism (The telegraph, 2008:22) och våldet beskrivs i tidningen som primitivt och ociviliserat. Exempelvis så beskrivs det i ett flertal berättelser om människor som fick stå offer för det stats-sponsrade våldet hur dessa människor blev "savagely beaten" (The Telegraph, 2008:2, 17, 51), eller "savagely multinated" (The Telegraph, 2008: 6).

För att få stopp på den spiral av det primitiva och valrelaterade våldet som härjade i Zimbabwe, berättade Tanzanias Bernard Membe att flera förslag på lösningar för att undvika att Zimbabwe skulle kollapsa hade diskuterats. Bland dessa fanns bland annat att skicka en fredsbevarande styrka till landet (The Telegraph, 2008:4). Från Sydafrika rapporterades det även om att Jacob Zuma, ANCs ledare, uppmanade för en intervention i landet, då han ansåg att situationen i Zimbabwe hade blivit okontrollerbar. En intervention från olika internationella och regionala organisationer var även något som Tsvangirai önskade skulle ske för att förhindra och stoppa det folkmord som han ansåg skedde i landet (The Telegraph, 2008: 8, 10, 18, 34, 38). Även vid ett annat tillfälle rapporterades det i The Telegraph om hur Tsvangirai ber om en fredsstyrka till Zimbabwe och där han menade på att "[t]he battle in Zimbabwe today is a battle between democracy and dictatorship, justice and injustice, right and wrong" (The Telegraph, 2008:20). Även från brittiskt håll lyfte Lord Ashdown fram att en militär intervention inte skulle ha varit helt främmande, utan till och med legitim om just våldet skulle ha eskalerat till en nivå som skulle ha betraktas som folkmord. Lord Ashdown menade dock att detta inte var en omöjlighet då "[t]he situation in Zimbabwe could deteriorate to a point where genocide could be a possible outcome – something that looks like Rwanda" (The Telegraph, 2008:14).

Det går inte att ta miste på att våldet ansågs vara politiskt motiverat och kopplat till valet, i The Telegraphs rapportering under dessa veckor. Tidningen rapporterade om det politiska våldet och beskriver detta som en vålds- och mordkampanj som Mugabe använde sig av för att avskräcka befolkningen från att rösta på oppositionspartiets presidentkandidat. Detta våld menade The Telegraph ledde fram till att flera aktörer världen över ansåg valet vara illegitimt och att Mugabe inte längre kunde anses vara den rättfärdiga ledaren av staten. Våldet hade omöjliggjort att fria och rättvisa val skulle ha kunnat anordnas i landet och The Telegraph menade att Mugabe tog detta till sin hjälp för att försöka stjäla valet. (The Telegraph, 2008:4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 18, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 47, 50, 52, 53, 57, 59, 60). Bland de röster som i rapporteringen lyfts fram och förklarar valet som illegitimt finns den dåvarande brittiska premiärministern Gordon Brown som menade att Storbritannien

“do not recognise the regime as legitimate. The international community must send a powerful and united message: that we will not recognise the fraudulent election rigging and the violence and intimidation of a criminal and discredited cabal.” (The Telegraph, 2008:14).

Även ett uttalande från FNs säkerhetsråd citeras i tidningen där detta uttrycker att “The Security Council regrets that the campaign of violence and the restrictions on the political opposition have made it impossible for a free and fair election to take place on June 27” (The Telegraph, 2008:16).

Valet avfärdades och fördömdes av stora delar av världen och presidentvalet betecknas även i The Telegraph i termer av en bluff, charad eller som ett spex (The Telegraph, 2008:1, 3, 8, 10, 26, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 41, 50). Ett tydligt exempel på detta är när The Telegraph på valdagen citerar EU kommissionen som hävdar att ”[t]oday’s election is a sham. The election is hollow and its results will be equally hollow and meaningless” (The Telegraph, 2008:30) Tendai Biti, tillhörandes MDC, som varit fängslad i landet men som släpptes mot borgen, citeras i ett uttalande där han menar att oavsett vad som än skulle ske under valdagen så skulle det vara ”a sick joke”. Biti berättade även för The Telegraph om förhållandena i fängelset där han varit fängslad, ”[i]t’s an unbelievable [sic!] place and reflects the sickness of this society”. (The Telegraph, 2008:26). Gordon Brown rapporterades vidare ha uttalat sig om att valperioden sågs som ett ”sickening chapter” som måste få ett slut. Han menade även att valet var ett nytt lågvattenmärke för Robert Mugabe samt betonade att demokrati måste återinrättas i landet. Brown berättas även ha sagt att Storbritannien skulle bistå Zimbabwe med hjälp för att återbygga landet och deras förstörda ekonomi om Mugabe skulle avsäga sig makten över landet och demokratin återinrättades (The Telegraph, 2008:32, 33, 44, 47).

Enligt The Telegraph befann sig Zimbabwe under denna tidsperiod i en kris, denna kris var inte enbart politiskt utan även av ekonomisk karaktär (The Telegraph, 2008:10, 13, 16, 18, 19, 20, 24, 28, 39, 42, 44, 45, 47, 48, 49, 50, 53, 54, 58). I tidningens rapportering under dessa två veckor lyfter man fram hur det rådde brist på mat i landet och hur befolkningen, för att undvika svält, var beroende av matbistånd. Detta samtidigt som man rapporterade om hur landets, en gång frodande, ekonomi var förstörd och ödelagd av hyperinflation. Förutom brist på mat var det även svårt att få tag i mediciner och barnen hade ingen möjlighet att gå i skolan (The Telegraph, 2008:4, 5, 7, 10, 17, 28, 55, 56). Det ekonomiska läget i Zimbabwe beskrivs som om en härdsälta hade drabbat landets ekonomi, en ekonomi som även rapporterades befinna sig i fritt fall och på väg att kollapsa (The Telegraph, 2008:16, 18, 26, 35, 42).

Utöver dessa tre huvudindikatorer på att Zimbabwe är en misslyckad stat, våldet, det misslyckade valet och ekonomin, rapporterade The Telegraph även om hur landet saknade lag och ordning. Tidningen beskrev ett korrupt rättsväsende och hur polisen stod handfallen eller tydligt kontrollerades av Zanu-PF (The Telegraph, 2008: 2, 5, 27, 43, 46, 51, 56).

Även om delar av den representation som ges av The Telegraph innehåller citat från en mängd olika aktörer så bidrar de alla till att skapa den bild av

Zimbabwe som tidningen projicerar. Detta då alla citat har blivit valda att de ska medverka i rapporteringen av så väl journalisten som skrev texten som av redaktören som godkände artikeln.

5.2 Representationen av Zimbabwe

Zimbabwe ses i dag av vissa som en misslyckad stat, argumentationen som följer fokuserar inte på huruvida Zimbabwe ska anses vara detta eller inte, utan syftar främst till hur man med hjälp av språket i diskursen lyfter fram olika grunddrag som beskriver den misslyckade staten.

Nedan kommer en redogörelse ske av den språkliga representation som ges av mästersignifikanten för diskursen; Zimbabwe och dess identitet som misslyckad stat. Detta kommer att ske genom att med hjälp av beskrivningen av rapporteringen som utfördes av The Telegraph, konstruera tre ekvivalenskedjor med de karaktärsdrag och tecken som tillskrivs mästersignifikanten av diskursen i tidningen för att ge den dess innehåll. Ekvivalenskedjorna kommer att skapas utefter hur de tre främsta indikatorerna för att Zimbabwe utgör en misslyckad stat, med andra ord hur våldet, valet och ekonomin beskrivs av The Telegraph. Med hjälp av ekvivalenskedjorna och mina konkretiserade frågeställningar, som jag ställde under metoddelen, kommer en tolkning ske av det mer latenta innehållet inom diskursen. Denna tolkning sker främst utifrån ett postkolonialt perspektiv på identitetsskapande och Hills (2004) kritik som han härlett ur teoribildningen och riktat mot litteraturen kring misslyckade stater. Detta för att undersöka om de tre ekvivalenskedjorna ger en representation av Zimbabwe som avvikande eller onormal.

5.2.1 Ekvivalenskedjorna kring våldet, valet och ekonomin

Ekvivalenskedjan av de tecken som knyts an till Zimbabwe och indikatorn våld som existerar inom den diskurs som återfinns i The Telegraph ser ut som följer:

våldsvåg – orgie av våld – stats-sponsrat – utfört av regeringens ligister – blodbad – illdåd – barbarism – primitivt/ociviliserat – folkmord – vålds-/mordkampanj – politiskt motiverat

Det tecken i ekvivalenskedjan som främst ger belägg för Hills (2004) kritik är barbarism och primitivt/ociviliserat. Genom att befästa dessa tecken vid Zimbabwe skapas det en tydlig differentiering av Zimbabwes misslyckande från den egna staten. Då The Telegraph tilldelar våldet dessa karaktärsdrag så innehåller diskursen samma tecken som går att återfinna hos postkolonialismens syn på kolonialt identitetsskapande och blir en indikation på hur kolonialismens språk existerar än i dag när en före detta kolonis fallerande som stat diskuteras.

Som nämndes i teoridelen framställde kolonialmakterna sina kolonier som ociviliserade barbarer för att skilja dessa från den egna identiteten och legitimera ett maktövertag. Då språket och identiteter, i enlighet med postkolonialismen, ses som strukturerade kring binära oppositioner ger detta även en antydning på hur, inte enbart Zimbabwe framställs, utan även hur synen på Storbritannien ter sig i diskursen. Utifrån framställningen av Zimbabwe kan det tänkas att Storbritannien förses med attribut som modern och civiliserad av diskursen.

Ekvivalenskedjan innehåller även tecken som är mer svårtolkade i vilken representation de tillskriver Zimbabwe och indikatorn våld. Dessa är orgie av våld, folkmord, blodbad, våldsvåg, illdåd och att våldet utfördes av regeringens ligister. Att benämna våldet i termer av orgie, folkmord, blodbad eller våldsvåg istället för att enbart tala om ett extremt våld som är en mer neutral beskrivning av de våldsnivåer som existerade i Zimbabwe under denna tidsperiod, skapar även en bild av något avvikande från hur den egna statsbilden ser ut. Det är inte troligt att man lika enkelt skulle tala om ett folkmord vid uppkomst av extremt våld i Storbritannien eller att landet skulle ha drabbats av en våldsortgie.

Att våldet utövas av regeringens ligister reflekterar tillbaka på att våldet anses vara sponsrat av staten. Genom att benämna dessa som ligister och tala om deras illdåd så kriminaliseras dessa handlingar och leder i sig till att staten ses som utövare av något som kan betraktas som olagligt. En kriminell regering kan ses som det samma som en illegitim regering, vilket är ett tecken som tillskrivs regeringen i samband med ekvivalenskedjan över valet.

Bland de karaktärsdrag som tillskrivs våldet som härjade i Zimbabwe under denna tidsperiod finns det även tecken som enbart ger en empirisk och faktisk beskrivning av våldsamheterna och synen på Zimbabwe som misslyckad stat. Ett exempel på detta är att våldet ansågs vara stats-sponsrat, då det rapporteras om att våldet kom från flera olika grenar av regeringen eller från aktörer som kontrollerades av Mugabes regim. Därmed hade regeringen själv förorsakat den mest fundamentala funktion som stater ska uppfylla: beskyddandet av befolkningen. Detta är även något som Condoleezza Rice påpekade när hon menade på att regeringen hade svikit ”the most basic tenet of governance, the protection of the people” (The Telegraph, 2008:14). En källa från den brittiska regeringen citeras i The Telegraph, hen sade att ”[t]hey are trying to run the election campaign as a military exercise rather than a civilian process” (The Telegraph, 2008:4). I citatet ges en antydning om hur mord- och våldskampanjen kopplas an till valet. Därmed tolkas tecknet som ett annat ord för att våldet var politiskt motiverat. Såväl mords- och våldskampanj som politiskt motiverat kan likaså ses som en empirisk beskrivning i rapporteringen av The Telegraph då våldet uppkom efter den första valomgången där Morgan Tsvangirai hotade att frånta Robert Mugabes makt över landet.

Den ekvivalenskedja som kan skapas av tecken som kan knytas samman med valet ser istället ut som följer:

bluff – charad – spex – illegitimt – ej fria och rättvisa val – meningslöst – ihålligt/värdelöst – stulet – ett sjukt skämt

Även i denna ekvivalenskedja existerar det tecken som ger klarare belägg åt Hills (2004) tes än andra. Det tydligaste tecknet är där The Telegraph beskriver valet och perioden fram till valet som någonting sjukt. I diskursen används inte sjuk bara i samband med valet utan Tendai Biti talar även om sjukdomen som finns i det zimbabwiska samhället. Att en misslyckad stat beskrivs i termer av sjukdom är även något som Hill (2004) lyfter fram som kritik mot hur misslyckade stater beskrivs teoretisk. Han menar på att, som nämnts under kapitel 2, genom att dessa stater benämns som sjuka och sköra så ses de inte enbart som avvikande utan även som onormala. Därmed skapas en bild av Zimbabwe som utöver att särskilja sig från hur en stat ska se ut, även porträtteras som onormal.

Bluff, charad, spex, meningslöst, ihåligt/värdelöst och att valet ansågs vara stulet är liksom vissa tecken i den förra ekvivalenskedjan mer svårtolkade än de andra. I stället för att enbart rapportera om hur det i det slutgiltiga valet egentligen enbart existerade en kandidat som kunde vinna valet, representeras valet mer som en bluff, en charad och ett spex som var meningslöst, vilket leder till att valet framställs som någon form av skådespel och därmed ses som ett låtsasval. Samtidigt innehåller diskursen delar som stärker antagandet att valet enbart utfördes för att ge en illusion av demokrati. Trots att enbart Mugabe skulle kunna gå segrande ur valet så stod ändå Morgans Tsvangirais namn kvar på valsedlarna (The Telegraph, 2008:28, 29, 32, 34, 38, 39, 41). Kan då ett val som med en enda möjlig vinnare fortfarande ses som ett val eller bör det benämnas som om det enbart var ett skådespeleri där inget skedde på riktigt?

Som ovan nämndes där våldet sågs som utfört av regeringens ligister, kriminaliseras även Mugabes handlingar genom att diskursen antyder att Mugabe, med hjälp av våldet, stal valet. På liknande sätt kan det då argumenteras för att regeringen utförde en olaglig handling och därmed kan ses som illegitim vilket även i sig är ett tecken som nämns i samband med valet i diskursen. Liksom i ekvivalenskedjan som skapades kring våldet återfinns det tecken för valet som kan ses som enbart en empirisk beskrivning av händelsen. Så som att valet beskrivs som illegitimt och inte kunde anses som fritt och rättvist, utan att några extra adjektiv placerades tillsammans med dessa tecken. Att valet inte kunde ses som fritt och rättvist berodde på våldet hade gjort det omöjligt för väljarna att kunna lägga en giltig röst på oppositionspartiets presidentkandidat Morgan Tsvangirai.

Utefter de tecken som används i diskursen för att beskriva ekonomin så ser ekvivalenskedjan för denna ut som följer:

förstörd ekonomi – ekonomin i fritt fall – ruinerad ekonomi – krossad ekonomi – härjad av hyperinflation – kollapsande ekonomi – ekonomisk härdsmlta – bankrutt regering

Den representation som tillskrivs Zimbabwes ekonomi är svår att tolka. Detta då ekonomi i jämförelse med våld eller hur ett val ska gå till är något mätbart. The Telegraph berättar i sin rapportering om olika beräkningar som gjordes kring inflationen visar på att denna närmade sig två miljoner procent vid valet 2008. Dock så varierar siffran i andra artiklar där tidningen berättar om en inflation

kring 8,2 miljoner procent. Ett cateringföretag i Harare menade till och med att inflationen på matpriserna hade nått en procentsats på 23,5 miljoner (The Telegraph, 2008:15, 26, 42, 54). Oavsett vilken siffra som stämmer framkommer det tydligt att inflationen i landet under denna tidsperiod hade nått extrema höjder. Tidningen under sin rapportering över det ekonomiska läget berättar även om hur det existerar så kallade "bearer cheques" i landet men hur dessa ofta hann tappa sitt värde innan datummarkeringen för dess sista användningsdag hade passerats (The Telegraph, 2008:55).

Även om diskursen tillskriver Zimbabwe ekonomiska flera starka tecken, så som ekonomisk härdsmälta, hyperinflation samt att den befinner sig i fritt fall, så kan dessa tecken stärkas med den faktiska siffran på hur inflationen och det ekonomiska läget såg ut i landet under tidsperioden. Att använda tecknet ekonomisk härdsmälta och att denna befinner sig i ett fritt fall indikerar på en ekonomisk katastrof som fortsätter ohejdat. Utifrån siffrorna över inflationen och hur denna kumulativt ökar blir det svårt att argumentera för att situationen skulle se ut på ett annat vis. Så även om starka tecken knyts an till det ekonomiska läget i Zimbabwe så är det svårt att argumentera för att The Telegraph med hjälp av språket försöker framställa ekonomin som onormal.

Ytterligare beskrivningar av Zimbabwe som avvikande påträffas i diskursen, men som inte ger upphov till tecken som kan placeras in i ekvivalenskedjorna. Det tydligaste exemplet är i citatet från Morgan Tsvangirai där han menade på hur kampen i Zimbabwe var mellan demokrati och diktatur, rätt och fel. I citatet framgår det tydligt vilken form av styrelseskick en stat skall inneha, demokrati. Genom att icke-demokrati, främst diktaturer, framställs som något felaktigt antyder att styrelseskicket i Zimbabwe ses som oriktigt och då Storbritannien är en demokratisk stat skapas här en skillnad staterna emellan, där den västerländska staten ser ut och fungerar på rätt sätt medan den misslyckade staten är felaktig.

I olika textpassager inom The Telegraphs rapportering går det att avläsa hur tidningen skiljer på den egna statsidentiteten från Zimbabwe, och där Zimbabwe framställs som avvikande och även onormal. Därmed existerar det även vissa fragment av hur maktrelationen ser ut mellan de båda staterna, då Zimbabwe bland annat representeras som barbariskt och ociviliserat, vilket ger upphov till en bild av Storbritannien som modernt och civiliserat. Utöver det som framkommer i ekvivalenskedjorna så existerar det i artiklarna bitar som tillskrev Storbritannien en roll som innebar att Storbritannien fortfarande hade en viss möjlighet till maktutövning över Zimbabwe.

The Telegraph rapporterade bland annat om hur Storbritannien var starkt delaktig i fördömandet av Mugabes regering under perioden fram till valet och även hur Storbritannien tillsammans med andra västerländska stater planerade att ta upp händelserna hos FN:s säkerhetsråd. Storbritannien rapporteras även komma med, och stödja nya, sanktioner gentemot regimen. Efter valet berättas det i tidningen hur Gordon Brown vägrade att erkänna Mugabe som landets president. (The Telegraph, 2008: 4, 11, 12, 14, 60).

Tidningen citerar Lord Malloch Brown när han menade på att man inte skulle frånta Mugabe sitt ridderskap och därigenom öka Storbritanniens fördömande gentemot hur valet har gått till. "This is not the right time for the magpy old

British lion to rise to its height and say this election is not good enough so we'll strip you of your knighthood" (The Telegraph, 2008:12, 13, 21). Dock så rapporterade The Telegraph endast några dagar senare hur Utrikesdepartementet i samråd med Buckingham Palace beslutat för att till slut frånta Mugabe hans ridderskap (The Telegraph, 2008:21).

Som nämns under beskrivningen av diskursen berättade The Telegraph hur Gordon Brown i ett uttalande hävdade att Zimbabwe skulle få brittisk och annan internationell hjälp att kunna börja återbygga landet och ekonomin men på villkoren att Mugabe fråntogs presidentposten och att landet inrättade demokrati. Även Lord Malloch Brown rapporterades ha vädjat till Zimbabwes grannstater att göra vad som krävdes för att få Mugabe att avsäga sig makten i landet (The Telegraph, 2008:47).

Storbritannien har maktmedlen att med antingen hot om sanktioner eller med lovord om bistånd kunna utöva påtryckningar gentemot Zimbabwe för att staten ska förändras till att efterlikna brittiska statsideal. Då citatet från Lord Malloch Brown indikerar på att Storbritannien försöker undvika att i allt för stor utsträckning visa sitt missnöje mot valet genom ett fråntagande av Mugabes ridderskap så innebär det att när detta väl sker så ger det en stark antydning till att Storbritannien inte ansåg att valet var, med Lord Malloch Browns ord, "good enough", vilket även de är en indikator på hur Storbritannien med olika medel visar sitt missnöje över hur situationen i Zimbabwe artade sig. Genom att Storbritannien ansågs vara i en position att fördöma och utöva påtryckningar gentemot Zimbabwe skapas det en hierarkisk ordning i diskursen. Storbritannien anses ha makten att få uttala sig om vad som är rätt och fel medan Zimbabwe helst ska följa den forna kolonialmaktens vilja.

Inom diskursen existerar det även delar som skvallrar om fungerande egenskaper hos Zimbabwe. Bland annat så sker en del av rapporteringen om människor som fick stå offer för våldet från sjukhus och privatklinikerna i huvudstaden Harare (The Telegraph, 2008:6, 9, 17, 19, 27, 46, 51). Vad som ej framgår tydligt i rapporteringen är om alla sjukhusen är privata eller om vissa faktiskt fortfarande upprätthålls av staten. Sjukvård är en tjänst som en fungerande stat skall kunna tillgodose befolkningen. Privatisering av sjukhusen är dock något som ofta sker i misslyckade stater (Rotberg, 2004:7). Även när tidningen berättade om den stigande inflationen och matpriserna i landet, gjorde man detta från en stormarknad, en TV-affär och en restaurang. Trots att man rapporterar om att mobilnätet låg nere så nämns mobiltelefoni vid ett flertal gånger, och även email berörs som kommunikations medel (The Telegraph, 2008:3, 19, 23, 35, 43, 54, 55). Företagsliv och kommunikationsnätverk är även de en del av det *political goods* som inom litteraturen för misslyckade stater anser att en stat ska kunna tillgodose. Liksom litteraturen om misslyckade stater fokuserar diskursen därmed på det som staten saknar än de faktiska attributen som finns där. Denna avsaknad kan även bero på min avgränsning av material, då analysen enbart sker av artiklar som producerats under två veckor och att ett bredare material även hade gett mer insyn i om dessa indikatorer faktiskt existerade hos Zimbabwe eller inte. Eller kan det vara så att media oftast väljer att belysa det negativa i sina nyheter och mer sällan lyfter fram det positiva?

6 Resultat och slutsats

Att Zimbabwe framställs som en svag, och även till viss del en misslyckad, stat av diskursen som förs av The Telegraph framgår tydligt. Våldet gentemot oppositionsanhängarna ansågs vara sponsrat av staten och därmed fallerar regeringen i landet med att upprätthålla den mest fundamentala av alla *political goods* som en stat ska tillgodose, nämligen befolkningens säkerhet. Utöver detta så ansågs inte valet vara fritt eller rättvist då våldet lede till att väljarna enbart kunde rösta på en av presidentkandidaterna, vilket innebär att man heller inte kunde tillgodose de demokratiska aspekter som en lyckad och stark stat skall kunna göra. Den zimbabwiska valutan ansågs nästintill att vara helt förstörd.

Efter att ha undersökt vilken representation det är som ges av Zimbabwe i diskursen som förs av The Telegraph kan det konstateras att belägg för Hills (2004) tes, om hur misslyckade stater särskiljs från västerländska stater och ses som annorlunda och avvikande, till viss del även finner relevans i ett mer empiriskt material. De tecken som kopplas an till mästersignifikanten Zimbabwe och som ger empiriskt stöd för Hills (2004) tes om att misslyckade stater framställs om avvikande och onormala i jämförelse med västerländska stater är när diskursen benämner våldet som primitivt och ociviliserat, där Mugabes regim utövar barbarism. Även när tecknet sjuk används för att beskriva valet, valperioden och hela samhället belägger diskursen empiriskt Hills (2004) tes, då detta framställer staten Zimbabwe som onormal. Dock så existerar det i diskursen även tecken som är mer oklara i sin beskrivning och även de som beskriver Zimbabwe och de tre indikatorerna på misslyckande med en representation av verkligheten utan några beskrivande adjektiv.

Diskursen med hjälp av tecknen barbarism, primitivt, ociviliserat och sjukt framställer Zimbabwe som avvikande i jämförelse med synen på Storbritannien som i binär opposition med Zimbabwe kan tänkas tilldelas tecknen modernt och civiliserat, därmed skapas det även en hierarkisk ordning staterna emellan. Vidare framgår det även i diskursen hur Storbritannien erhåller fler olika maktresurser och därmed kan utöva påtryckningar gentemot Zimbabwe. Genom dessa maktmedel visar diskursen hur Storbritannien ställer sig till situationen i Zimbabwe och hur de vill att statens så kallade inhemska positiva suveränitet skall se ut.

Den språkliga diskursen avslöjar hur en hierarkisk ordning existerar mellan Storbritannien och Zimbabwe. Där Zimbabwes misslyckande till viss del beskrivs med tecken som framställer staten som onormal och felaktig och hur staten skiljer sig från en västerländsk stat och dess statsideal. Därmed skapas det fragment av empiriska belägg för Hills (2004) tes av den diskurs som förs i The Telegraphs rapportering. Liknande eller ett annat resultat kan utvinnas om exempelvis ett bredare material studeras, om andra aktörer än media studeras eller om ett annat

fall eller forna koloniala relation än den mellan Zimbabwe och Storbritannien väljs. Detta är något som jag hänvisar till vidare forskning och ser mitt bidrag som en del av en större helhet i hur västerländska stater ger representationer av fallerande stater.

7 Referenser

Tryckta

- Baylis, John, Smith, Steve & Owens, Patricia (red.) (2008). *The globalization of world politics: an introduction to international relations*. 4. ed. Oxford: Oxford University Press
- Baylis, John, Smith, Steve & Owens, Patricia (red.) (2011). *The globalization of world politics: an introduction to international relations*. 5. ed. Oxford: Oxford University Press
- Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) (2005). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 2., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur
- Bergström, Göran & Boréus, Kristina (2005) ”Diskursanalys” i Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) (2005). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 2., [omarb.] uppl. Lund: Studentlitteratur pp. 305-362
- Brommesson, Douglas (2009) ”Staters kapacitet och mänskliga rättigheter” i Spång, Mikael (red.) (2009). *Mänskliga rättigheter: ett ofullbordat uppdrag*. 1. uppl. Malmö: Liber
- Childs, Peter & Williams, Patrick (1997). *An introduction to post-colonial theory*. Hemel Hempstead: Prentice Hall
- Eriksson, Catharina, Eriksson Baaz, Maria & Thörn, Håkan (red.) (1999). *Globaliseringens kulturer: den postkoloniala paradoxen, rasismen och det mångkulturella samhället*. Nora: Nya Doxa
- Eriksson, Catharina, Eriksson Baaz, Maria & Thörn, Håkan (1999) ”Den postkoloniala paradoxen, rasismen och ’det mångkulturella samhället’: en introduktion till postkolonial teori” i Eriksson, Catharina, Eriksson Baaz, Maria & Thörn, Håkan (red.) (1999). *Globaliseringens kulturer: den postkoloniala paradoxen, rasismen och det mångkulturella samhället*. Nora: Nya Doxa
- Esaiasson, Peter (2007). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 3., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik
- George, Alexander L & Bennett, Andrew (2005). *Case studies and theory development in the social sciences*. Cambridge, Mass.: MIT
- Hall, Stuart (1996) ”När inträffade ’det postkoloniala’: tänkande vid gränsen” i Eriksson, Catharina, Eriksson Baaz, Maria & Thörn, Håkan (red.) (1999). *Globaliseringens kulturer: den postkoloniala paradoxen, rasismen och det mångkulturella samhället*. Nora: Nya Doxa
- Hansen, Lene (2006). *Security as practice: discourse analysis and the Bosnian war*. London: Routledge

- Hickman, John (2011). "Explaining post-election violence in Kenya and Zimbabwe", *Journal of Third World Studies*, Vol:28(1) pp: 29-46
- Hill, Jonathan (2004) "Beyond the other? A postcolonial critique of the failed state thesis", *African Identities*, Vol:3(2) pp: 139-154
- Krasner, Stephen D (2004) "Sharing sovereignty: new institutions for collapsed and failed states", *International Security*, Vol:29(2) pp:85-120
- Neumann, Iver B. (2003). *Mening, materialitet, makt: en introduktion till diskursanalys*. Lund: Studentlitteratur
- Noko, Joseph (2011) "Dollarization: the case of Zimbabwe", *Cato Journal*, Vol:31(2) pp. 339-365
- Raftopoulos, Brian & Eppel, Shari, (2008), "Desperately Seeking Sanity: What Prospects for a New Beginning in Zimbabwe?", *Journal of Eastern African Studies*, Vol:2(3) pp: 369-400
- Rotberg, Robert I. (red.) (2004). *When states fail: causes and consequences*. Princeton, N.J.: Princeton University Press
- Rotberg, Robert I (2004), "The failure and collapse of nation-states: breakdown, prevention and repair" i Rotberg, Robert I. (red.) (2004). *When states fail: causes and consequences*. Princeton, N.J.: Princeton University Press, pp. 1-45
- Smith, Steve & Owens, Patricia (2008) "Alternative approaches to international theory" i Baylis, John, Smith, Steve & Owens, Patricia (red.) (2008). *The globalization of world politics: an introduction to international relations*. 4. ed. Oxford: Oxford University Press, pp.174-191
- Spång, Mikael (red.) (2009). *Mänskliga rättigheter: ett ofullbordat uppdrag*. 1. uppl. Malmö: Liber
- Sundstøl-Eriksen, Stein (2011) "'State failure' in theory and practice: the idea of the state and contradictions of state formation", *Review of International Studies* no:37, pp. 229-247
- Sylvester, Christine (2011) "Post-colonialism" i Baylis, John, Smith, Steve & Owens, Patricia (red.) (2011). *The globalization of world politics: an introduction to international relations*. 5. ed. Oxford: Oxford University Press
- Teorell, Jan & Svensson, Torsten (2007). *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*. 1. uppl. Stockholm: Liber
- Winther Jørgensen, Marianne & Phillips, Louise (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur
- Young, Robert J.C. (2001). *Postcolonialism: an historical introduction*. Oxford: Blackwell
- Young, Robert J. C. (2003). *Postcolonialism: a very short introduction*. Oxford: Oxford University Press
- Zartman, I. William (red.) (1995). *Collapsed states: the disintegration and restoration of legitimate authority*. Boulder, Colo.: L. Rienner
- Zartman I, William, (1995), "Introduction: posing the problem of state collapse" i Zartman, I. William (red.) (1995). *Collapsed states: the disintegration and restoration of legitimate authority*. Boulder, Colo.: L. Rienner, pp.1-11

Internetkällor

- Foreign Policy: Foreign Policy (2011) [elektronisk] tillgänglig:
http://www.foreignpolicy.com/articles/2011/06/17/2011_failed_states_index_interactive_map_and_rankings Hämtdatum [2012-03-15]
- Sida: Styrelsen för internationellt samarbete (2011), [elektronisk] Tillgänglig:
<http://www.sida.se/Svenska/Lander--regioner/Afrika/Zimbabwe/Lar-kanna-Zimbabwe/> Hämtdatum [2012-03-24]
- U.S Departement of State (2011) [elektronisk] tillgänglig:
<http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/5479.htm> Hämtdatum: [2012-05-15]

Online artiklar

- 1: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Morgan Tsvangirai may pull out of election charade" Nyhetsartikel. 2008-06-20. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2162443/Zimbabwe-Morgan-Tsvangirai-may-pull-out-of-election-charade.html>
Hämtdatum: 2012-05-16
- 2: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Mugabe troops use rape as weapon" Nyhetsartikel. 2008-06-20. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2164157/Zimbabwe-Mugabe-troops-use-rape-as-weapon.html> Hämtdatum: 2012-05-16
- 3: *The Telegraph*, 2008. "Robert Mugabe says 'only God' can remove him" Nyhetsartikel. 2008-06-20. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2165171/Robert-Mugabe-says-only-God-can-remove-him.html> Hämtdatum: 2012-05-16
- 4: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Britain blames six of Robert Mugabe's officials for election violence" Nyhetsartikel. 2008-06-21. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2171183/Zimbabwe-Britain-blames-six-of-Robert-Mugabes-officials-for-election-violence.html> Hämtdatum: 2012-05-16
- 5: *The Telegraph*, 2008. "The brutality that has engulfed Zimbabwe" Nyhetsartikel. 2008-06-21. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2171185/The-brutality-that-has-engulfed-Zimbabwe.html> Hämtdatum: 2012-05-16
- 6: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Death toll rises in Robert Mugabe's reign of terror before election" Nyhetsartikel. 2008-06-21. [elektronisk]

- <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2170138/Zimbabwe-Death-toll-rises-in-Robert-Mugabes-reign-of-terror-before-election.html> Hämtdatum: 2012-05-16
- 7: The Telegraph., 2008. "Zimbabwe: Morgan Tsvangirai pulls out of vote" Nyhetsartikel. 2008-06-22. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2175027/Zimbabwe-Morgan-Tsvangirai-pulls-out-of-vote.html> Hämtdatum: 2012-05-16
- 8: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Morgan Tsvangirai withdraws from poll, citing Robert Mugabe's reign of terror" Nyhetsartikel. 2008-06-22. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2175377/Zimbabwe-Morgan-Tsvangirai-withdraws-from-poll-citing-Robert-Mugabes-reign-of-terror.html> Hämtdatum: 2012-05-16
- 9: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Robert Mugabe proves again he is a great survivor" Nyhetsartikel. 2008-06-22. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2176756/Zimbabwe-Robert-Mugabe-proves-again-he-is-a-great-survivor.html>
Hämtdatum: 2012-05-16
- 10: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Robert Mugabe wins and Morgan Tsvangirai pulls out" Nyhetsartikel. 2008-06-22. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2176531/Zimbabwe-Robert-Mugabe-wins-and-Morgan-Tsvangirai-pulls-out.html> Hämtdatum: 2012-05-16
- 11: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Robert Mugabe vows to plough on with election" Nyhetsartikel. 2008-06-23. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2179890/Zimbabwe-Robert-Mugabe-vows-to-plough-on-with-election.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 12: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe's Morgan Tsvangirai seeks refuge in Dutch embassy" Nyhetsartikel. 2008-06-23. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2181330/Zimbabwes-Morgan-Tsvangirai-seeks-refuge-in-Dutch-embassy.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 13: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: It is Mugabe versus the world, Britain says" Nyhetsartikel. 2008-06-23. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2180749/Zimbabwe-It-is-Mugabe-versus-the-world-Britain-says.html>
Hämtdatum: 2012-05-18

- 14: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Morgan Tsvangirai seeks refuge from Robert Mugabe thugs" Nyhetsartikel. 2008-06-23. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2182134/Zimbabwe-Opposition-leader-Morgan-Tsvangirai-seeks-refuge-from-Robert-Mugabe-thugs.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 15: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Struggling to survive on a pension of 0.00012p per month" Nyhetsartikel. 2008-06-23. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2177513/Zimbabwe-Struggling-to-survive-on-a-pension-of-0.00012p-per-month.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 16: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Election can't be fair, says UN Security Council" Nyhetsartikel. 2008-06-24. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2184876/Zimbabwe-Election-cant-be-fair-says-UN-Security-Council.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 17: *The Telegraph*, 2008. "Songs of hope amid the violence in Zimbabwe" Nyhetsartikel. 2008-06-24. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2188760/Songs-of-hope-amid-the-violence-in-Zimbabwe.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 18: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: African leaders call for poll to be postponed" Nyhetsartikel. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2186207/Zimbabwe-African-leaders-call-for-poll-to-be-postponed.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 19: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Robert Mugabe isolated as allies turn their backs" Nyhetsartikel. 2008-06-24. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2188665/Zimbabwe-Robert-Mugabe-isolated-as-allies-turn-their-backs.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 20: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Morgan Tsvangirai leaves embassy refuge to give ultimatum to Robert Mugabe" Nyhetsartikel. 2008-06-15. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2193215/Zimbabwe-Morgan-Tsvangirai-leaves-embassy-refuge-to-give-ultimatum-to-Robert-Mugabe.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 21: *The Telegraph*, 2008. "Robert Mugabe to be stripped of knighthood" Nyhetsartikel. 2008-06-25. [elektronisk]

- <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2193924/Robert-Mugabe-to-be-stripped-of-knighthood.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 22: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Robert Mugabe ignores Morgan Tsvangirai election withdrawal" Nyhetsartikel. 2008-06-25. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2194560/Zimbabwe-Robert-Mugabe-ignores-Morgan-Tsvangirai-elections-withdrawal.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 23: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe's last white farmer forced to quit" Nyhetsartikel. 2008-06-26. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2196135/Zimbabwes-last-white-farmer-forced-to-quit.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 24: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Robert Mugabe regime rejects Nelson Mandela criticism" Nyhetsartikel. 2008-06-26. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2198518/Zimbabwe-Robert-Mugabe-regime-rejects-Nelson-Mandela-criticism.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 25: *The Telegraph*, 2008 "Zimbabwe election: Morgan Tsvangirai gives Robert Mugabe 24-hour deadline" Nyhetsartikel. 2008-06-26. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2197325/Zimbabwe-election-Morgan-Tsvangirai-gives-Robert-Mugabe-24-hour-deadline.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 26: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Vote for Robert Mugabe and save your life, MDC says" Nyhetsartikel. 2008-06-27. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2202196/Zimbabwe-Vote-for-Robert-Mugabe-and-save-your-life-MDC-says.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 27: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: 'I saw Robert Mugabe's thugs beat a man to death'" Nyhetsartikel. 2008-06-27. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2202316/Zimbabwe-I-saw-Robert-Mugabes-thugs-beat-a-man-to-death.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 28: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe elections: Voting begins with Robert Mugabe the only candidate" Nyhetsartikel. 2008-06-27. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2204108/Zimbabwe-elections-Voting-begins-with-Robert-Mugabe-the-only-candidate.html> Hämtdatum: 2012-05-18

- 29: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabweans refuse to vote and spoil ballot papers despite Robert Mugabe's violent threats" Nyhetsartikel. 2008-06-27. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2207507/Zimbabweans-refuse-to-vote-and-spoil-ballot-papers-despite-Robert-Mugabes-violent-threats.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 30: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe election 'hollow sham', says EU" Nyhetsartikel. 2008-06-27. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2205123/Zimbabwe-election-a-hollow-sham-says-EU.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 31: *The Telegraph*, 2008. "Robert Mugabe claims record voter turnout in Zimbabwe despite deserted polling booths" Nyhetsartikel. 2008-06-28. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2210507/Robert-Mugabe-claims-record-voter-turnout-in-Zimbabwe-despite-deserted-polling-booths.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 32: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe elections: Gordon Brown says Robert Mugabe has hit a 'new low'" Nyhetsartikel. 2008-06-28. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2211418/Zimbabwe-election-Gordon-Brown-says-Robert-Mugabe-has-hit-a-new-low..html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 33: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe election: Robert Mugabe prepares to be sworn in as international pressure mounts" Nyhetsartikel. 2008-06-28. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/2213000/Zimbabwe-election-Robert-Mugabe-prepares-to-be-sworn-in-as-international-pressure-mounts.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 34: *The Telegraph*, 2008. "Robert Mugabe could stay on as 'titular head' of Zimbabwe, says Morgan Tsvangirai" Nyhetsartikel. 2008-06-28. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2213312/Robert-Mugabe-could-stay-on-as-titular-head-of-Zimbabwe-says-Morgan-Tsvangirai.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 35: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe election: Robert Mugabe's 'Operation Red Finger' causes terror" Nyhetsartikel. 2008-06-28. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2213189/Zimbabwe-election-Robert-Mugabes-Operation-Red-Finger-causes-terror.html> Hämtdatum: 2012-05-18

- 36: *The Telegraph*, 2008 "Zimbabwe: Robert Mugabe plans false charges for opponents" Nyhetsartikel. 2008-06-28. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2213192/Zimbabwe-Robert-Mugabe-plans-false-charges-for-opponents.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 37: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Morgan Tsvangirai's Movement for Democratic Change divided over elections" Nyhetsartikel. 2008-06-20. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2164430/Zimbabwe-Morgan-Tsvangirais-Movement-for-Democratic-Change-divided-over-elections.html> Hämtdatum: 2012-08-12
- 38: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe elections should be re-run, says African observers" Nyhetsartikel. 2008-06-29. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2216248/Zimbabwe-election-should-be-re-run-say-African-observers.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 39: *The Telegraph*, 2008. "Robert Mugabe wins discredited Zimbabwe poll" Nyhetsartikel. 2008-06-29. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2217629/Robert-Mugabe-wins-discredited-Zimbabwe-poll.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 40: *The Telegraph*, 2008. "Close UK embassy in Zimbabwe, says Archbishop" Nyhetsartikel. 2008-06-29. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2218626/Close-UK-embassy-in-Zimbabwe-says-Archbishop.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 41: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Robert Mugabe defied by voters in 'sham' elections" Nyhetsartikel. 2008-06-29. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2218631/Zimbabwe-Robert-Mugabe-defied-by-voters-in-sham-elections.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 42: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe, what now?" Nyhetsartikel. 2008-06-29. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2218681/Zimbabwe-what-now.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 43: *The Telegraph*, 2008. "Ben Freeth, a British-born farmer, is abducted in Zimbabwe" Nyhetsartikel. 2008-06-29. [elektronisk]

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2218691/Ben-Freeth-a-British-born-farmer-is-abducted-in-Zimbabwe.html>
Hämtdatum: 2012-05-18

- 44: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Robert Mugabe's victory can't stand, says Gordon Brown" Nyhetsartikel. 2008-06-30. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2222077/Zimbabwe-Robert-Mugabes-victory-cant-stand-says-Gordon-Brown.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 45: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Robert Mugabe warned by Thabo Mbeki at African Union summit" Nyhetsartikel. 2008-06-30. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2223643/Zimbabwe-Robert-Mugabe-warned-by-Thabo-Mbeki-at-African-Union-summit.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 46: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe white farmers beaten up by Robert Mugabe's regime plead for help" Nyhetsartikel. 2008-06-30. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2224653/Zimbabwe-white-farmers-beaten-up-by-Robert-Mugabes-regime-plead-for-help.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 47: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Robert Mugabe under pressure to talk with Morgan Tsvangirai" Nyhetsartikel. 2008-06-30. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2221369/Zimbabwe-Robert-Mugabe-under-pressure-to-talk-with-Morgan-Tsvangirai.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 48: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe's Robert Mugabe 'a hero' say African leaders" Nyhetsartikel. 2008-06-30. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2224175/Zimbabwe-Robert-Mugabe-a-hero-say-African-leaders.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 49: *The Telegraph*, 2008. "Tesco drops Zimbabwe products" Nyhetsartikel. 2008-07-01. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2225527/Tesco-drops-Zimbabwe-products.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 50: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Robert Mugabe seizes on split opposition" Nyhetsartikel. 2008-07-01. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2229976/Zimbabwe-Robert-Mugabe-seizes-on-opposition-split.html>
Hämtdatum: 2012-05-18

- 51: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: Battered white farmers vow to battle on against Robert Mugabe" Nyhetsartikel. 2008-07-01. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2230414/Zimbabwe-Battered-white-farmers-vow-to-battle-on-against-Robert-Mugabe.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 52: *The Telegraph*, 2008. "Robert Mugabe spokesman says West 'can go hang'" Nyhetsartikel. 2008-07-01. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2228394/Robert-Mugabe-spokesman-says-West-can-go-hang.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 53: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe: African Union calls on Robert Mugabe to form unity government" Nyhetsartikel. 2008-07-01. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2230558/Zimbabwe-African-Union-call-for-unity-government.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 54: *The Telegraph*, 2008. "Robert Mugabe's regime may run out of money" Nyhetsartikel. 2008-07-02. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2236031/Robert-Mugabes-regime-may-run-out-of-money.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 55: *The Telegraph*, 2008. "Robert Mugabe's Zimbabwe, where baked beans cost \$30 billion" Nyhetsartikel. 2008-07-02. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2236777/Robert-Mugabes-Zimbabwe-where-baked-beans-cost-30-billion.html>
Hämtdatum: 2012-05-18
- 56: *The Telegraph*, 2008. "Robert Mugabe's thugs evict opposition supporters in Zimbabwe" Nyhetsartikel. 2008-07-02. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2234782/Robert-Mugabes-thugs-evict-opposition-supporters-in-Zimbabwe.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 57: *The Telegraph*, 2008. "South Africa refuses to condemn Robert Mugabe's regime as illegitimate" Nyhetsartikel. 2008-07-02. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2234930/South-Africa-refuses-to-condemn-Robert-Mugabes-regime-as-illegitimate.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 58: *The Telegraph*, 2008. "Botswana troops mass on Zimbabwe border" Nyhetsartikel. 2008-07-03. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2242662/Botswana-troops-mass-on-Zimbabwe-border.html> Hämtdatum: 2012-05-18

- 59: *The Telegraph*, 2008. "Robert Mugabe demands MDC recognition as Zimbabwe president before talks begin" Nyhetsartikel. 2008-07-04. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/2247826/Robert-Mugabe-demands-MDC-recognition-as-Zimbabwe-president-before-talks-begin.html> Hämtdatum: 2012-05-18
- 60: *The Telegraph*, 2008. "Zimbabwe doesn't need UK firms, says Robert Mugabe" Nyhetsartikel. 2008-07-04. [elektronisk]
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/africaandindianocean/zimbabwe/2248926/Zimbabwe-doesnt-need-UK-firms-says-Robert-Mugabe.html>
Hämtdatum: 2012-05-18